

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 9C/137/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815207307
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815207307.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: C. M., O.. X.X.XXXX, V. Ž. XXX/XX, XXX XX V., o zaplatenie 1366,57 eur s prísl. takto

rozhodol:

Konanie v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty 829,84 eur spolu s príslušenstvom zastavuje.

Súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 134,89 eur s 8,75 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 35,94 eur od 26.07.2012 až do zaplatenia, s 8,75 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 57,37 eur od 26.08.2012 až do zaplatenia, s 8,75 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 41,58 od 26. 09. 2012 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietá.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 1366,57 eur, ročného úroku z omeškania vo výške 8,75% zo sumy 39,44 eur od 26.07.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75% zo sumy 60,87 eur od 26.08.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75% zo sumy 104,48 eur od 26.09.2012 do zaplatenia, vo výške 5,5% zo sumy 1.161,78 eur od 26.08.2013 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 postúpil postupca Slovak Telekom, a.s., IČO: 0035763469 (ďalej len „postupca“) na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril dňa so žalovaným zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách v platnom a účinnom znení. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému telekomunikačné služby, špecifikované v zmluve za podmienok stanovených v zmluve a vo Všeobecných podmienkach. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a v Cenníku. Postupca vyúčtoval žalovanému cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade s platnými cenovými podmienkami postupcu. Postupca vystavil žalovanému Vyúčtovacie faktúry, pričom postúpil žalobcovi nasledovné pohľadávky na faktúrach č. 207099789 na sumu 39,44 eur splatná dňa 25.07.2012, č. 208161424 na sumu 60,87 eur splatná dňa 25.08.2012, č. 209217537 na sumu 104,48 eur splatná dňa 25.09.2012, č. 308070804 na sumu 1.161,78 eur splatná dňa 25.08.2013. Rozpis jednotlivých vyúčtovaných položiek je uvedený v pripojených faktúrach. Faktúry sú očíslované variabilnými symbolmi. Žalovaný uhradil odo dňa postúpenia pohľadávky neuhradil žiadnu sumu. Pohľadávka žalobcu vo výške 1 366,57 eur nebola ku dňu podania tohto návrhu uhradená.

Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19.1.2012, dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 19.1.2012, faktúrami č. 207099789, č. 208161424, č. 209217537, č. 308070804, Všeobecnými podmienkami na poskytovanie verejnej telefónnej služby, Cenníkom pre poskytovanie služieb spoločnosti Slovak Telekom, a.s., zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 a prílohou, pokusom o zmier zo dňa 1.6.2015, podaniami žalobcu zo dňa 19.10.2015, dňa 30.10.2015, dňa 1.12.2015, dňa 3.12.2015 a zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19.1.2012 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol program služieb Mobilný internet NEOB3. V zmluve sa uvádza, že bola uzavretá podľa zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

Podľa bodu 1 písm. a) zmluvy o o poskytovaní verejných služieb - služba T-Mobile mobilný internet predmetom tejto zmluvy je záväzok podniku zriadiť účastníkovi potrebný prístup k elektronickej komunikačnej sieti podniku, pracujúcej na základe technológie Flash-OFDM alebo k verejnej telefónnej sieti.

V zmysle bodu 1 písm. c) zmluvy o pripojení predmetom tejto zmluvy je záväzok účastníka riadne a včas platiť podniku cenu služieb špecifikovaných v tejto zmluve i pripojení alebo neskôr dohodnutej medzi podnikom a účastníkom a dodržiavať svoje povinnosti v súlade s touto zmluvou.

Neoddeliteľnou súčasťou vyššie uvedenej zmluvy bol aj Dodatok k Zmluve o pripojení zo dňa 19.1.2012. V súlade s predmetným dodatkom bolo účastníkovi odpredané dátové zariadenie LEADTEK Wifi Router za kúpnu cenu 29,90 eur.

Podľa bodu 1 písm. a) a b) dodatku k zmluve o pripojení predmetom tohto dodatku je záväzok podniku zriadiť účastníkovi prístup do siete internet alebo iných verejných alebo neverejných dátových sietí bezdrôtovým spôsobom prostredníctvom koncového zariadenia alebo prostredníctvom SIM karty špecifikovanej v tabuľke č. 1 tohto dodatku a poskytovať účastníkovi program služby zvolený účastníkom uvedený v tabuľke č. 1 tohto dodatku. Záväzok účastníka riadne a včas platiť podniku cenu služieb špecifikovaných v tomto dodatku a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení.

V Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov od dátumu účinnosti tejto zmluvy nepožiada o deaktiváciu, resp. zrušenie služby a že sa nedopusť takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo deaktivovať službu alebo zrušiť službu odstúpením od zmluvy o pripojení alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o deaktiváciu, resp. zrušenie služby sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy o pripojení zo strany Účastníka, žiadosť o deaktiváciu služby v prípade straty alebo krádeže koncového zariadenia, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

Podľa bodu 3. Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, v prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 a 2 tohto dodatku a následnej deaktivácie služby, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (v sume 331,94 eur).

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúry číslo č. 207099789 na sumu 49,44 eur s dátumom splatnosti dňa 25.07.2012, č. 208161424 na sumu 60,87 eur s dátumom splatnosti dňa 25.08.2012, č. 209217537 na sumu 104,48 eur s dátumom splatnosti dňa 25.09.2012, č. 308070804 na sumu 1.161,78 eur s dátumom splatnosti dňa 25.08.2013.

Pohľadávka voči žalovanému bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014, prílohu ktorej tvorila identifikácia postúpených pohľadávok, čím je preukázaná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 1.12.2015 uviedol, že berie späť žalobný návrh v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 829,84 eur s príslušenstvom. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku za poskytnuté služby trvá naďalej.

V zmysle § 44 ods. 1 zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účinného v čase uzavretia zmluvy o pripojení zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 44 ods. 8 písm. b) NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) citovaného zákona podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Z § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

V zmysle § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades

a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

V zmysle ust. § 96 ods. 1 a ods 3 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Aj je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podaním zo dňa 1.12.2015 žalobca zobral pred prvým pojednávaním žalobu späť v časti nároku na zmluvnú pokutu v sume 829,84 eur s príslušenstvom. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konanie v rozsahu späťvzatia, teda ohľadne sumy 829,84 eur s príslušenstvom zastavil.

Vychádzajúc z dôkazov, predložených zo strany žalobcu, súd má dostatočne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená dňa 19.1.2012 zmluva o pripojení, na základe ktorej právny predchodca žalobcu dodal žalovanému služby a žalovaný bol povinný platiť cenu za poskytnuté služby.

Z priložených faktúr vzťahujúcich sa k zmluve je preukázané, že žalovaný si neplnil svoju základnú povinnosť zo zmluvy, a to riadne a včas platiť za cenu poskytovaných služieb titulom mesačných poplatkov, preto sa v tejto časti žalobca dôvodne domáhal súdnej ochrany. Poplatky za služby boli vyúčtované faktúrou č. 207099789 s dátumom splatnosti do 25.7.2012, kde suma 3,5 eur predstavovala poplatok za upomienku, ktorým nárokom sa bude súd zaoberať nižšie a zvyšná suma predstavovala poplatky za poskytované služby. Ďalej bola vyúčtovaná faktúrou č. 208161424 s dátumom splatnosti do 25.8.2012 na sumu 60,87 eur, kde suma 3,50 eur predstavovala úhradu za upomienku, ktorým nárokom sa bude súd zaoberať nižšie a zvyšok predstavovala suma za poskytované služby. Faktúra č. 209217537 s dátumom splatnosti do 25.9.2012 bola vyúčtovaná na sumu 104,48 eur, kde suma 59,40 eur predstavovala poplatok za prerušenie služby a za obmedzenie služby pri neplatení a suma 3,50 eur predstavovala úhradu za upomienku, ktorými nárokmi sa bude súd zaoberať nižšie a zvyšok predstavovala suma za poskytované služby. Faktúrou č. 308070804 s dátumom splatnosti dňa 25.08.2013 bola vyúčtovaná zmluvná pokuta v sume 1.161,78 eur.

Spolu súd priznal žalobcovi nárok na poplatky za poskytnuté služby v sume 134,89 eur.

Tým, že si žalovaný nesplnil svoju povinnosť zaplatiť vyfakturované sumy za mesačné poplatky riadne a včas v lehotách splatnosti vystavených faktúr, dostal sa do omeškania a žalobcovi súd okrem nároku na zaplatenie priznanej istiny priznal aj úroky z omeškania. Úroky z omeškania súd priznal v zákonnej výške 8,75 % ročne zo súm uplatnených podľa jednotlivých faktúr až do dňa zaplatenia, vždy odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti príslušných faktúr.

Výška úrokovej sadzby ECB k prvým dňom omeškania činila 0,75%, preto po pričítaní 8 percentuálnych bodov výška úrokov z omeškania v každom jednotlivom prípade činí 8,75 % ročne.

Ďalším žalobcom uplatňovaným nárokom bol nárok na zaplatenie sumy 10,50 eur (3x3,50 eur) za upomienky tak, ako bola predmetná suma účtovaná faktúrami č. 207099789, č. 208161424, č. 209217537. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie

určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neuniesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatok za upomienku, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Žalobca nepreukázal súdu zaslanie upomienky a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie tejto upomienky vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. V prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

V rámci faktúry č. 209217537, ktorou boli žalovanému vyúčtované mesačné poplatky sa okrem vyššie uvedeného domáhal žalobca aj zaplata sumy 59,40 eur (49,50 bez DPH) titulom iných poplatkov a služieb.

V tejto časti súd žalobu žalobcu považoval za nedôvodnú. Sumu 59,40 eur si žalobca uplatňoval za „iné poplatky a služby“, ktorými mal byť v zmysle priloženého prehľadu poplatkov a prevádzky „prerušenie služby-neplatenie“ a „obmedzenie služby-neplatenie“. Žalobca však žiadnym spôsobom nepreukázal vznik záväzku žalovaného hradiť žalobcovi takýto druh poplatku v uvedenej výške. Zo žiadneho z priložených listinných dôkazov totiž nevyplýva, že by si takýto poplatok práve za prerušenie alebo obmedzenie služby so žalovaným dojednal. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, ak by si aj boli zmluvné strany dojednali platenie takéhoto poplatku, zaplatením poplatku za prerušenie služby alebo obmedzenie služby pri neplatení žalovanému ako spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba, práve naopak, javí sa iba ako ďalšia sankcia za oneskorenie sa s platením za dohodnuté služby. Súd je preto toho názoru, že takéto dojednanie ohľadne poplatku spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 OZ, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 OZ a nárok žalobcu v časti uplatneného nároku na uvedený poplatok v celom rozsahu zamietol.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Nárok uplatnený žalobcom v sume 331,94 eur predstavoval nárok na zaplata zmluvnej pokuty tak, ako bola žalovanému vyúčtovaná faktúrou č. 308070804, ktorý nárok žalobca odvodzoval od skutočnosti, že žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce pre neho z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne z bodov 1 a 2 Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, v dôsledku čoho došlo k deaktivácii služby.

Z ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku k nej, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatváral ako fyzická osoba - nepodnikateľ.

Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok v súlade s ust. § 53 Občianskeho zákonníka bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojedná pre porušenie povinností tak, ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe jej uzatvorenia, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie akýchkoľvek pre žalovaného zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností. Zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu však v dodatkoch dohodnutá nebola. Práve táto skutočnosť spôsobuje nielen nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, ale aj neprijateľnosť a v ďalšom dôsledku aj neplatnosť, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme, alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a takmer nečitateľné písmo, akým sú podmienky v dodatkoch k zmluve o pripojení uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi zmluvnými podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Zaplatenie zmluvnej pokuty bolo medzi účastníkmi konania dohodnuté v prípade porušenia hoci len jednej povinnosti žalovaným pri následnej deaktivácii služby a okrem prípadu, keď došlo k zániku zmluvy, bol právny predchodca žalobcu oprávnený pri ďalšom porušení niektorých z povinností žalovaného uplatňovať takúto zmluvnú pokutu opätovne, pokiaľ nedošlo k zániku zmluvy. Deaktivácia služby totiž automaticky neznamenala zrušenie alebo zánik zmluvy.

Zároveň súd poukazuje na ustanovenie bodu 1. písm. b) dodatku, kde sa mimo iného uvádza záväzok účastníka „dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, týmto dodatkom, všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom mobilnej siete podniku“, pričom tieto povinnosti nie sú bližšie špecifikované. Jedná sa teda o akékoľvek povinnosti účastníka vyplývajúce zo zmluvy resp. toto zmluvné ustanovenie pripúšťa takýto výklad. V danom prípade ide teda o veľmi

široko koncipované zmluvné ustanovenie, umožňujúce žalobcovi uplatňovať zmluvnú pokutu prakticky za akékoľvek porušenie zmluvy. Takéto zmluvné dojednanie zároveň spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

S ohľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve, preto je neplatné. Žalobca nemá právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v uplatnenej výške, keďže ju uplatnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nemá právo ani na uplatňované úroky z omeškania, ktoré tvoria jej príslušenstvo.

Vyššie uvedený právny názor reflektuje judikatúru Krajského súdu v Prešove (napríklad rozhodnutie z 29.6.2011 č. k. 2Co/137/2010, rozhodnutie z 9.5.2011 č. k. 18Co/136/2010). Vyslovenie klauzuly o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je postačujúce v jednom právoplatnom súdnom rozhodnutí a dôsledok v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je ten, že dodávateľ a žalobca nesmie túto neprijateľnú zmluvnú podmienku používať, a teda nesmie ani uplatňovať na súde nároky z takejto neprijateľnej podmienky.

Dojednanie ohľadne zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 OZ, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 OZ.

Z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu, ktorá sa týka iba zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol.

Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. (Rozsudok Súdneho dvora ES zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino)

Súd nemohol pristúpiť k moderácii zmluvnej pokuty, nakoľko táto je uplatňovaná z absolútne neplatného zmluvného dojednania. Zníženie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 494 Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Uvedenú argumentáciu o nemožnosti úpravy neprijateľnej podmienky do prijateľnej podoby potvrdzuje aj vyššie cit. rozhodnutie Súdneho dvora ES zo dňa 14.6.2012, v ktorom sa rozhodlo, že ak vnútroštátny súd rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom nemôže doplniť túto zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

Súd navyše takto dojednanú zmluvnú pokutu nemohol považovať za prijateľnú ani vo svetle ustálenej judikatúry.

Je neplatné také zmluvné dojednanie, ktorým sa sankcionuje nie splnenie určitej zmluvnej povinnosti, ale využitie práva (bola dojednaná zmluvná pokuta a jej dôsledky mohli nastúpiť len vtedy, ak oprávnená osoba využije právo odstúpiť od zmluvy o dielo) (Ro NS SR z 30. 10. 2008, sp. zn. 32 Cdo 815/2007).

Dojednanie o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu pre prípad odstúpenia od zmluvy je neplatné pre rozpor s účelom zákona (s účelom inštitútu zmluvnej pokuty) (Ro NS ČR z 25. 6. 2002, sp. zn. 25 Cdo 182/2001).

Zmluvná pokuta bola v predmetnej veci dojednaná okrem iného aj pre prípad, že žalovaný požiadá o deaktiváciu resp. zrušenie služby, pričom za žiadosť o deaktiváciu resp. zrušenie služby sa považuje „najmä výpoveď Zmluvy o pripojení zo strany Účastníka, žiadosť o deaktiváciu v prípade straty alebo krádeže koncového zariadenia, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku“. Takáto formulácia zmluvnej podmienky vo svetle vyššie cit. judikatúry spôsobuje samo o sebe neplatnosť uvedeného zmluvného dojednania, dokonca bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná o spotrebiteľskú vec.

Uvedenou formuláciou zmluvnej podmienky podľa názoru súdu je dojednanie, ktorým sa sankcionuje nie splnenie určitej zmluvnej povinnosti, ale využitie práva zo strany žalovaného. Ak by žalovaný využil počas doby viazanosti svoje právo vypovedať zmluvu, musel by podľa tohto ustanovenia dodatku uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu. Uvedené ustanovenie je tak zároveň neplatné pre rozpor s účelom zákona v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby alebo pre nedostatok podmienok konania), súd prihliadne na to, či a kto zavinil, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi (v režime § 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2 O.s.p.) otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené, a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí (podľa § 142 ods. 2 O.s.p.) celkovú otázku, z akej časti bol ten ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzatí žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 dovodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 1. 2011, sp. zn. 6 M Cdo 19/2010).

Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

Podľa ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť jeho trovy odporca.

Pretože žalobca zobral žalobu čiastočne späť, pričom dôvody späťvzatia neuviedol, zavinil tým z procesného hľadiska, že konanie muselo byť v časti o zaplatenie 829,84 eur zastavené. Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Vzhľadom na vyššie cit. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, má ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu.

V danom prípade tak súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z pôvodne uplatnenej sumy 1.366,57 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 134,89 eur spolu s príslušenstvom, v časti 829,84 eur bolo konania zastavené a vo zvyšnej časti ohľadne nároku vo výške 401,84 bola žaloba žalobcu zamietnutá. Žalobcov úspech tak predstavoval 9,87 % a neúspech 90,13 %.

Úspešnejšiemu žalovanému tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80,26 % ($90,13 - 9,87 = 80,26\%$).

Žalovanému však žiadne trovy konania nevznikli, preto mu súd ani náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.